ת"ל נעל מ"מ · אע"ג דדרשינן ליה לעיל דלא נימא תחם אין מידי אחרינא לא שקולים הם ויכולו שניהם וא"ת והיכי דרשינן הכך דרשות מנעל הא אינטריך לגופיה שצריך לקרות חלון הנעל ויש לומר דדרשינן שפיר ממה שצריך לקרות דה"נ דרשינן במתניתין (נקמן דף קד:) מכלה עיכוכא אע"ג שהוא עיקר קריאה : **שאין** חופה את רוב הרגל · אבל הכא לא סגי בשמיטת רוב עקב דאין קרוי מנעל אלא כשחופה רוב הרגל אבל לענין חליצה סגי בשמיטת רוב העקב כדאמר לעיל (דף קב.) דתשיב שפיר גילוי כרעיה בהכי :

המסוליים · שם סנדל אחד כן דאמר בירושלמי ר' יהושע בן לוי נפק בסוליא בגילי לומא רבה ואמרינן נמי (מדרש רבה ש"ה) מה שעשתה חכמה עטרה לראשה עשתה עטוה עקב לסוליתה דכתיב ראשית חכמה יראת ה' וכתיב עקב עטוה יראת ה' וגו' והא דאמר במדרש (שם) ג' דברים שקולים זה כזה חכמה יראה עטוה אר"י דשקולים הייו דהא בלא הא לא סגי אבל עטוה גדולה מכולן* : **מטמא** מאחוריו · פי' אם נגע בנגע מאחוריו של בית ומיהו מספקא לר"י בבית מוסגר אם נגע בנגע שמתוכו בלא ביאה לו תשיב כאחוריו דמוחלט דטמאת בנגיעה לו שמא גרע ומתוכו דמוסגר הייו שנכנס כולו לבית כדפירש בקונטרס ובה"כ דרים בנגע גראה לי בבית מתוכו טמא ואין מטמא מאחוריו והאי קרא במוסגר כתיב משמע שדורש דנגע הנולד בתוך הבית טמא ולא הנולד מאחוריו :

ביון שנכנס רובו לבית טהור טמאתו · אמר ר"י אע"פ שלא יצא שם אלא שהכניסה והוציאה טמא ואע"ג דתנן ומייתינן לה בפרק קמא דקידושין (דף נ:) טמא עובר תחת האילן וטהור יושב טהור הייו דוקא גבי אילן שאין שם מחיצות בעינן שיהא יושב כדכתיב בדד ישב אבל בבית דאיכא מחיצות כאילו יושב תחתיו הטמא ומטמא הבית ואם תאמר דהכא משמע דמוגרע טמאת באוהל ובריש מסכת כלים (פ"א מ"ד) אמר למעלה מהן מת שמטמא באהל מה שאין כולן מטמאין והתם לעיל תשיב מלוגע בהדייהו ואמר רביע יהודה דמ"מ מת חמור דאפילו עובר תחת האילן מטמא באהל כל מה שתחת האילן ועוד דמת חמור שמטמא לפי' מה שבבית אחר אם יש בו חלון פותח טפח מה שאין כן במלוגע לאין מטמא אלא בבית שנכנס בו דכתיב והבא אל הבית :

סנדל של עבודת כוכבים לא תחלון · פי' בקונטר' דמייריי בעבודת כוכבים של עובד כוכבים וקודם ביטול דכיון דראוי לבטל לא מכתת שיעוריה אף על פי שלא נתבטל תחלוץ ואם חלצה חליצתה כשרה של תקרובת עבודת כוכבים ושל

לט א מיי' פ"ד מהלכות יבום הלכה יח סמג עשין כב טוש"ע אה"ע סימן קסו סעיף כב :

מ ב מיי' שם הלכה יט טוש"ע שם בסנס"ה :

מא ג מיי' שם טוש"ע שם סעיף יד וכפלד חליצה סעיף לג וכפיכוס סדר חליצה סעיף מד :

מב ד מיי' שם טוש"ע שם בהלכות חליצה סעיף כב ובסנס"ה :

מג ה מיי' שם הלכה כ:

מד ו מיי' פע"ז מהל' מומאת צרעת הלכה כ סמג עשין לגם :

מה ז ח מיי' שם פי"ג הלכה יד סמג עשין לגם :

מו ט מיי' פ"ד מהלכות יבום הלכה כ סמג עשין נב טוש"ע אה"ע סימן קסו סעיף כג :

[וע"ע תוס' ע"ז כ: ד"ה עמוד]

תוספות ישנים

שאין לו עקב . פרש"י שו"ת וקשה דתנן במסכת כלים (פכ"ו מ"ד) נכי (ממגל)[סנדל]נפסק עקבו ניטל חומרו וא"כ מה עקב ומה חומרו · ועוד דכתיב וידו אוחזת בעקב עשו וכתם לאו שו"ת הוא · ועוד דאמרי' במסכת נדה ראתה דם בעקבה טמא משום דקאי כנ"ל התוספה וכתם לא שייך לפרש שו"ת לכ"ע לר"ת דהוא שאינ"ן:

תוס' חד מקמאי

אמר רבה הלכתא אחד סנדל המוסגר וא' סנדל המוחלט וא' של עבודת כוכבים[חליצתה כשרה] ושל עיר הנדחת ושל זקן העשוי לפי כבודו לא תחלוץ ואם חלץ חליצתה פסולה · פי' של עבודת כוכבים פיירי בעבודת כוכבים של עובד כוכבים דאית ליה תקנתא בביטול ולא מיכתת שיעוריה דאי משום דאסורה בהנאה מצות לאו ליהנות נתנו . אבל בעבודת כוכבים של ישראל דלית לה תקנה בביטול הו"ל כעיר הנדחת דכתותי מכתת שעוריה ואם חלצה חליצה פסולה וגבי לולב של עבודת כוכבים נמי דיי הכי' וכ"ת כיון דחלץ ביה לאו עבודת כוכבים דישראל ואמאי חלי' כשרה ואפשר שלא נתכוון להנות בה אלא לחלוץ א"נ בסנדל של משמשי עבודת כוכבים שבטל דק"ל עובד כוכבים שבטל עבודת כוכבים בטל

רעה היא אצל צדיקים שנא' °השמר לך פן תדבר עם יעקב מטוב עד רע בשלמא רע לחזי אלא טוב אמאי לא אלא ש"מ טובתן של רשעים רעה היא אצל צדיקים בשלמא התם דלמא מדכר ליה שמא דעבודת כוכבים אלא הכא מאי רעה איכא דקא שדי בה זוהמא דא"ר יוחנן* בשעה שבא נחש על חוה הטיל בה זוהמא ישראל שעמדו על הר סיני פסקה זוהמתן עובדי כוכבים שלא עמדו בהר סיני לא פסקה זוהמתן : חלצה במנעל שאינו שלו וכו' : תנו רבנן *נעלו אין לי אלא נעלו נעל של כל אדם מנין ת"ל נעל נעל מכל מקום א"כ מה ת"ל נעלו "נעלו הראוי לו פרט לגדול שאין יכול להלוך בו ופרט לקטן שאינו חופה רוב רגלו ופרט לסנדל המסוליים שאין לו עקב אביי הוה קאי קמיה דרב יוסף אתאי יבמה לחלוץ אמר ליה הב ליה סנדלך יהיב ליה סנדלא דשמאלא א"ל ᵇאימר דאמור רבנן דיעבד לכתחלה מי אמר א"ל אי הכי סנדל שאין שלו נמי אימר דאמור רבנן דיעבד לכתחלה מי אמר א"ל הכי קאמינא לך ᵍהב ליה ואקני ליה : סנדל של עץ : מאן תנא אמר שמואל ר"מ היא דתנן *הקיטע יוצא בקב שלו דברי ר"מ ר' יוסי אוסר אבוה דשמואל אומר ᵈבמחופה עור ודברי הכל : אמר רב פפי משמיה דרבא סנדל המוסגר לא תחלוץ בו ואם חלצה חליצתה כשרה סנדל המוחלט לא תחלוץ בו ואם חלצה חליצתה פסולה רב פפא משמיה דרבא אמר ᵉאחד סנדל המוסגר ואחד סנדל המוחלט לא תחלוץ בו ואם חלצה חליצתה כשרה מיתיבי *ᵃבית המוסגר ממטא מתוכו (ᵍ) מוחלט מתוכו ומאחוריו וזה וזה מטמאין בביאה ואי ס"ד כדמכתת דמי והא בעינן °והבא אל הבית וליכא שאני התם דאמר קרא °ונתץ את הבית אפילו בשעת נתיצה קרוי בית ת"ש *ᶻמטלית שיש בו שלש על שלש אף על פי שאין בו כזית כיון שנכנס רובה לבית טהור טמאתהו מאי לאו מוחלטת לא מוסגרת אי הכי אימא סיפא ᵉהיו בה כמה זיתים כיון שנכנס ממנה כזית לבית טהור טמאתהו אי אמרת בשלמא מוחלטת היינו דאיתקש למת אלא אי אמרת מוסגרת אמאי איתקש למת (ᵍ) שאני התם דאמר קרא °ושרף את הבגד אפילו בשעת שריפה קרוי בגד וליגמר מיניה איסור מטומאה לא גמרינן אמר רבא הלכתא אחד סנדל המוסגר ואחד סנדל שמוחלט ᵉואחד סנדל של עבודת כוכבים לא תחלוץ ואם חלצה חליצתה כשרה של תקרובת עבודת כוכבים ושל

רעה היא · שמוגאים הרשעים וקלה נפש לדיק בהגאתן הלכך לאו הגאה היא : **שמא דעבודת כוכבים** · למה נגבת את אלהי (ברלשית לא) : **נעל מ"מ** · חלון הנעל : **פרט לסנדל המסוליים** · הנפחת שאין לו עקב שו"ת ליסנא אחריא על שם מקומו נקרא מסוליים תורה אור לשון מוכ"י : **כב ליה סנדלך** · ליבש ביותחלון בו : **יהיב ליה דשמאלא** · במתכוין עבד דלא סבירא ליה לאביי דסנדל שאין שלו מותר לכתחלה : **אמר ליה** · רב יוסף אימר דאמור רבנן במתניתין בשל שמאל בימין חלילתה כשרה דיעבד-לכתחלה מי אמור : **כב ליה ואקני ליה** · שיהא שלו במתנה : **סנדל של עץ** · דקתני מתני' חלילתה כשרה מני : **רבי מאיר היא** · דאמר קב הקיטע נעל הוא לגאת בו בשבת : **סנדל המוסגר** · שפרחה בו הלרעת לא תחלוץ בו בימי הסגרו דלא ליתי למיעבד במוחלט : **ואם חלצה חליצתה כשרה** · דלאו בר שריפה הוא ושיעוריה קאי : **מוחלט חליצתה פסולה** · דלשריפה קאי ואכן שיעורא בעינן חופה את רוב רגלו והאי כתותי מיכתת שיעוריה : **ממטא מתוכו** (ג) · במגע ואע"ג דלא נכנס גופו לתוכו דלהוי טמא משום בא אל הבית אם נגע בכותל מטמא : **והמוחלט** · מטמא אף מאחוריו : **מטמאין בביאה** · אם נכנס דרך ביאה כיון שנכנס רובו לתוכו טמא משום והבא אל הבית ומקרא נפקא לן בתורת כהנים דמוסגר מטמא מתוכו ולא מן אחוריו ובמוחלט כתיב טמא הוא הוסיף לו טומאה אחרת לומר לך שמטמא מאחוריו : **מעלים** · בגד המוגבה : **שלש על שלש** · הוי בגד דחזי לעייל : **שאין בה כזית** · שחוטה דק : **כיון שנכנס רובה לבית טהור טמאתהו** · טימאה את כל כלי הבית דמוגרע מטמא בביאה וכן בגד ואכן המוגבה כולן מטמאים באהל והא כיון דעל רובה כבולה דמיא : **מאי לאו מוחלטת** · ואפילו הכי אמרת שדי מיעוטא בתר רובא והוה ליה כמאן דעיילא כולה ואי כמאן דמכתתא דמיא זיל בתר מה דעייל ואין בבית ג' על ג' : **היו בה כמה זיתים** · ואין בה אלא ג' על ג' אלא שחוטה עבה כיון שנכנס הימנה כזית לבית טימאתו ואע"פ שאין כאן בגד דהא לא על רובה : **אי אמרת בשלמא מוחלטת** · הייו דמטמא בכזית אפילו אין כאן בגד שלם על שלם משום דמוחלט איתקש למת ומת מטמא בכזית והיכא איתקש דכתיב אל נא תהי כמת שמרים מוסגרת הואי וקאמר ליה אהכן למשה גרסי' אלא שאני התם דאמר קרא : **סבי** · ולעולם במוחלט ומשום הכי שדינן מיעוטא בתר רובא לענין טומאה ולא אמרי' כמאן דמכתתא דמי דכתיב וסרף : **וליגמר מיניה** · לענין חליצה להיות חשוב שלם : **איסורא מטומאה לא גמרינן** · שהלכות טומאה חדוש הוא: **של עבודת כוכבים** · שטועים לאותו לגלגל ברגליו כשמסיעין לאותו ממקום למקום: **חליצתה כשרה** · מוחלט כדאמרן שאפילו בשעת שריפה קרוי בגד ולאו מילף הוא אלא גילוי מילתא בעלמא הוא ושל עבודת כוכבים נמי הואיל להילוכא עביד ומשמשי עבודת כוכבים לאו לשריפה קיימי לאיתי להו תקנתא בביטול ᵒואי משום איסור הנאה חליצה לאו הנאה היא דמטות לאו ליהנות ניתנו : **של תקרובת עבודת כוכבים** · שהקריבו ומסרוהו לפניו נשם דורון וקי"ל (ע"ז דף כ.) תקרובת עבודת כוכבים אין לה ביטול עולמית דאיתקש למת דכתיב ויאכלו זבחי מתים הלכך לית ליה תקנתא וכתותי מיכתת שיעורא :

הגהות הב"ח

(ה) גמ' והמוחלט מתוכו ומאחוריו : (ב) שם אמאי איתקש למת אלא שאני : (ג) רש"י ד"ה מטמא מתוכו . נ"ב גירס' אחרת בכש"י מטמא מתוכו דבר שכולו לתוכו אפילו לא נכנס דרך ביאה כגון הנכנס לבית המגוגע דרך אחוריו דקי"ל בשטעות דאין זו ביאה אפי' נכנס כולו חוץ מתוכו אבל אם נכנס כולו מיהא טמא דכתיב ולא יטמא כל אשר בבית וכ"ש אם נכנס דרך ביאה דהוי טמא משום בא אל הבית והמוחלט מטמא אף מאחוריו במגע אשגגע בבית טמא עד כאן:

גליון הש"ס

רש"י ד"ה חליצתה כשרה . ואי משום איסור הנאה . עי' ערכין כ ע"ב תד"ה אע"פ :

[תוספתא דנגעים פ"ז]

Torah-Box.com
diffusion du judaïsme aux francophones
Tél. FR : 01.80.91.62.91 - Tél. ISR : 077.466.03.32 - contact@torah-box.com